

Skatteministeriet

31. maj 2024
J.nr. 2023 - 6696

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 323 af 30. august 2023 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rasmus Jarlov (KF).

Jeppe Bruus

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Kan ministeren beregne effekterne af sænke topskatten fra de nuværende 15 pct. med 1 pct.-point indtil afskaffelse, hæve topskattegrænsen med 50.000 kr. indtil 1 mio. kr. samt hæve topskattesatsen med 1 pct.-point fra de nuværende 15 pct. til 20 pct.? Det lægges til grund, at substitutionselasticiteten er på hhv. 0,2; 0,3; 0,4 og 0,5 samt med de nuværende regneprincipper. Det bedes endvidere lagt til grund, at timeelasticiteten for topskatteydere svarer til de nuværende regneprincipper, og at den resterende del af elasticiteten skyldes højere produktivitet. Der bedes om effekter i mia. kr. på de offentlige finanser, produktivitet, BNP, private lønninger, offentlige lønninger og indkomstoverførsler samt på arbejdsudbud (fuldtidspersoner). Effekten på de offentlige finanser efter tilbageløb og adfærd i mia. kr. bedes opdelt på, hvor meget der stammer fra en stigning i de offentlige lønninger (efter skat og tilbageløb) og indkomstoverførsler (efter skat og tilbageløb).

Svar

Det bemærkes, at Skatteministeriet og Finansministeriet den 13. maj 2024 har offentliggjort resultatet af et eftersyn og en opdatering af ministeriernes regneprincipper på personområdet (*Regneprincipper på personskatteområdet*, Finansministeriet og Skatteministeriet, maj 2024). Når der i besvarelsen henvises til *ministeriernes tidligere regnemetoder*, så skyldes det, at svaret er udformet med udgangspunkt i de forudsætninger, der var gældende, da spørgsmålet blev stillet.

Det er i besvarelsen lagt til grund, at der med spørgsmålet ønskes foretaget en række alternative beregninger af de afledte adfærdsvirkninger af ændret personskat under anvendelse af forudsætninger, der afviger fra ministeriernes regnemetoder. Det skal understreges, at de forudsatte højere elasticiteter afviger markant fra ministeriernes forudsætninger, og det er vurderingen, at disse højere elasticiteter ikke udgør et middelret skøn over arbejdsudbudsvirkningerne ved hypotetiske skatteændringer.

For en gennemgang af fortolkningen af spørgsmålet og den konkret anvendte beregningsmetode i besvarelsen henvises til besvarelsen af SAU alm. del – spm. 322 (2022-2023).

Ændringer i topskattesatsen

Efter gældende regler beskattes personlig indkomst over 568.900 kr. (2023-niveau) med en topskat på 15 pct. Den samlede marginalskat kan dog ikke overstige 55,9 pct. i 2023 grundet skatteloftet for personlig indkomst¹.

En afskaffelse af topskatten skønnes at indebære et umiddelbart mindreprovenu på 23,3 mia. kr., svarende til et mindreprovenu på 17,9 mia. kr. efter tilbageløb (opgjort i 2023-niveau). Med de tidligere regnemetoder skønnes ændringen at indebære en forøgelse af arbejdsudbuddet svarende til ca. 11.400 fuldtidspersoner og en afledt dynamisk provenuvirkning på 4,8 mia. kr. Mindreprovenuet efter tilbageløb og adfærd skønnes dermed til ca. 13,1 mia. kr., *jf. første søjle i tabel 1*.

¹ Herudover indgår positiv nettokapitalindkomst udover en grænse på 46.800 kr. (2023-niveau, det dobbelte for ægtefæller) i topskattegrundlaget. Der er et skatteloft på kapitalindkomst på 42 pct.

Hvis der beregningsteknisk forudsættes en samlet substitutionselasticitet på 0,5 – hvoraf 0,1 tilskrives øget arbejdstid, mens resten tilskrives øget individuel produktivitet – øges den samlede dynamiske provenuvirkning til 19,5 mia. kr., hvilket indebærer et *merprovenu* efter tilbageløb og adfærd på ca. 1,5 mia. kr., *jf. sidste søjle i tabel 1*. Den afledte dynamiske provenuvirkning via øget arbejdsindkomst øges isoleret set til 26,3 mia. kr., men i modsat retning trækker de afledte mindreindtægter (på ca. 2,7 mia. kr.) som følge af øgede beløbsgrænser i skattesystemet og den afledte merudgift (på ca. 4,1 mia. kr. efter skat) til indkomstoverførsler, *jf. punkt 3 i tabel 1*.

Tabel 1. Skønnede økonomiske konsekvenser ved en hypotetisk afskaffelse af topskatten ved forskellige forudsætninger om substitutionselasticiteten

	Forudsat substitutionselasticitet				
	0,1 (tidl. regnemetoder)	0,2	0,3	0,4	0,5
		Mia. kr. (2023-niveau)			
1. Umiddelbar provenuvirkning	-23,3	-23,3	-23,3	-23,3	-23,3
2. Provenuvirkning efter tilbageløb	-17,9	-17,9	-17,9	-17,9	-17,9
3. Dynamisk provenuvirkning ¹⁾	4,8	8,6	12,2	15,8	19,5
3.1 Heraf via ændret arbejdsindkomst	4,8	10,1	15,5	20,9	26,3
3.2 Heraf virkning via beløbsgrænser	-	-0,6	-1,3	-2,0	-2,7
3.3 Heraf virkning af indkomstoverførsler	-	-1,0	-2,0	-3,1	-4,1
4. (=2.+3.) Provenuvirkning efter tilbageløb og adfærd	-13,1	-9,4	-5,8	-2,2	1,5
5. Ændring i arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	11.400	11.400	11.400	11.400	11.400
6. Ændring i privat lønsum (før skat)	8,3	17,8	27,3	36,8	46,3
7. Ændring i offentlig lønsum	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Ændringer i indkomstoverførsler (før skat)	-	2,1	4,3	6,5	8,7
9. Gns. produktivitetsvækst (pct.) ²⁾	0,00	0,67	1,38	2,09	2,81

1) Den dynamiske virkning indeholder både den isolerede virkning af forøgede lønindtægter samt afledte provenueffekter af ændringer i beløbsgrænser og overførsler.

2) Angiver ændringen i den gennemsnitlige lønvægtede timeløn som følge af forudsat ændret individuel produktivitet.

Anm: Beløb er afrundet til nærmeste 100 mio. kr. Produktiviteten er bestemt som den gennemsnitlige procentvise ændring i timeløn. Topskat af positiv nettokapitalindkomst er ligeledes afskaffet og forudsættes at have en selvfinansieringsgrad på 25 pct. Effekterne af at afskaffe topskat på positiv nettokapitalindkomst indgår kun i de samlede provenuvirkninger.

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 3,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2019 fremskrevet til 2023-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, marts 2023, og den mellemfristede fremskrivning fra august 2022.

Ved en forudsat substitutionselasticitet på 0,5 (hvoraf 0,4 antages at skyldes øget individuel produktivitet) skønnes den gennemsnitlige produktivitet at stige med 2,81 pct., hvilket afspejler ændringen i den gennemsnitlige timeløn. Det er samtidig den faktor, som indkomstoverførsler og beløbsgrænser reguleres med i den pågældende beregning.

For beregninger af flere hypotetiske ændringer i reglerne for topskattesatsen og topskattegrænsen henvises til *tabel 2-6 nedenfor*.

Tabel 2. Skønnede økonomiske konsekvenser ved en hypotetisk forøgelse af topskattesatsen til 20 pct. ved forskellige forudsætninger om substitutionselasticiteten

	Forudsat substitutionselasticitet				
	0,1 (tidl. regnemetoder)	0,2	0,3	0,4	0,5
	Mia. kr. (2023-niveau)				
1. Umiddelbar provenuvirkning	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9
2. Provenuvirkning efter tilbageløb	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1
3. Dynamisk provenuvirkning	-2,6	-4,6	-6,7	-8,7	-10,8
3.1 Heraf virkning af indkomstoverførsler	-	-0,5	-0,9	-1,4	-1,9
4. (=2.+3.) Provenuvirkning efter tilbageløb og adfærd	3,5	1,5	-0,6	-2,6	-4,7
5. Ændring i arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
6. Ændring i privat lønsum (før skat)	-3,7	-8,0	-12,3	-16,5	-20,8
7. Ændring i offentlig lønsum	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Ændringer i indkomstoverførsler (før skat)	-	-0,9	-1,9	-2,9	-3,9
9. Gns. produktivitetsvækst (pct.)	-	-0,30	-0,62	-0,94	-1,27

Anm: Se tabel 1.

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 3,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2019 fremskrevet til 2023-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, marts 2023, og den mellemlistede fremskrivning fra august 2022.

Tabel 3. Skønnede økonomiske konsekvenser ved en hypotetisk nedsættelse af topskattesatsen til 10 pct. ved forskellige forudsætninger om substitutionselasticiteten

	Forudsat substitutionselasticitet				
	0,1 (tidl. regnemetoder)	0,2	0,3	0,4	0,5
	Mia. kr. (2023-niveau)				
1. Umiddelbar provenuvirkning	-7,9	-7,9	-7,9	-7,9	-7,9
2. Provenuvirkning efter tilbageløb	-6,1	-6,1	-6,1	-6,1	-6,1
3. Dynamisk provenuvirkning	2,0	3,7	5,3	6,8	8,4
3.1 Heraf virkning af indkomstoverførsler	-	-0,4	-0,8	-1,2	-1,6
4. (=2.+3.) Provenuvirkning efter tilbageløb og adfærd	-4,0	-2,4	-0,7	0,7	2,3
5. Ændring i arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	4.300	4.300	4.300	4.300	4.300
6. Ændring i privat lønsum (før skat)	3,2	6,9	10,5	14,2	17,9
7. Ændring i offentlig lønsum	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Ændringer i indkomstoverførsler (før skat)	-	0,8	1,6	2,5	3,3
9. Gns. produktivitetsvækst (pct.)	-	0,26	0,53	0,81	1,08

Anm: Se tabel 1.

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 3,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2019 fremskrevet til 2023-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, marts 2023, og den mellemfristede fremskrivning fra august 2022.

Tabel 4. Skønnede økonomiske konsekvenser ved en hypotetisk forøgelse af topskattegrænsen til 600.000 kr. (2023-niveau) ved forskellige forudsætninger om substitutionselasticiteten

	Forudsat substitutionselasticitet				
	0,1 (tidl. regnemetoder)	0,2	0,3	0,4	0,5
	Mia. kr. (2023-niveau)				
1. Umiddelbar provenuvirkning	-2,4	-2,4	-2,4	-2,4	-2,4
2. Provenuvirkning efter tilbageløb	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
3. Dynamisk provenuvirkning	0,7	1,3	1,7	2,3	2,8
3.1 Heraf virkning af indkomstoverførsler	-	-0,1	-0,3	-0,4	-0,6
4. (=2.+3.) Provenuvirkning efter tilbageløb og adfærd	-1,2	-0,5	-0,1	0,5	0,9
5. Ændring i arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
6. Ændring i privat lønsum (før skat)	1,1	2,4	3,7	5,0	6,2
7. Ændring i offentlig lønsum	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Ændringer i indkomstoverførsler (før skat)	-	0,3	0,6	0,9	1,2
9. Gns. produktivitetsvækst (pct.)	-	0,09	0,19	0,28	0,38

Anm: Se tabel 1.

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 3,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2019 fremskrevet til 2023-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, marts 2023, og den mellemfristede fremskrivning fra august 2022.

Tabel 5. Skønnede økonomiske konsekvenser ved en hypotetisk forøgelse af topskattegrænsen til 750.000 kr. (2023-niveau) ved forskellige forudsætninger om substitutionselasticiteten

	Forudsat substitutionselasticitet				
	0,1 (tidl. regnemetoder)	0,2	0,3	0,4	0,5
	Mia. kr. (2023-niveau)				
1. Umiddelbar provenuvirkning	-9,5	-9,5	-9,5	-9,5	-9,5
2. Provenuvirkning efter tilbageløb	-7.300	-7.300	-7.300	-7.300	-7.300
3. Dynamisk provenuvirkning	2,4	4,5	6,3	8,2	10,1
3.1 Heraf virkning af indkomstoverførsler	-	-0,5	-1,1	-1,6	-2,1
4. (=2.+3.) Provenuvirkning efter tilbageløb og adfærd	-4,9	-2,9	-1,0	0,8	2,7
5. Ændring i arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	7.100	7.100	7.100	7.100	7.100
6. Ændring i privat lønsum (før skat)	4,3	9,2	14,1	18,9	23,8
7. Ændring i offentlig lønsum	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Ændringer i indkomstoverførsler (før skat)	-	1,1	2,2	3,4	4,5
9. Gns. produktivitetsvækst (pct.)	-	0,35	0,71	1,08	1,44

Anm: Se tabel 1.

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 3,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2019 fremskrevet til 2023-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, marts 2023, og den mellemfristede fremskrivning fra august 2022.

Tabel 6. Skønnede økonomiske konsekvenser ved en hypotetisk forøgelse af topskattegrænsen til 1 mio. kr. (2023-niveau) ved forskellige forudsætninger for substitutionselasticiteten

	Forudsat substitutionselasticitet				
	0,1 (tidl. regnemetoder)	0,2	0,3	0,4	0,5
	Mia. kr. (2023-niveau)				
1. Umiddelbar provenuvirkning	-14,8	-14,8	-14,8	-14,8	-14,8
2. Provenuvirkning efter tilbageløb	-11,4	-11,4	-11,4	-11,4	-11,4
3. Samlet dynamisk virkning	3,6	6,5	9,1	12,0	14,7
3.1 Heraf virkning af indkomstoverførsler	-	-0,8	-1,5	-2,3	-3,1
4. (=2.+3.) Provenuvirkning efter tilbageløb og adfærd	-7,8	-4,9	-2,2	0,6	3,3
5. Ændring i arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	9.700	9.700	9.700	9.700	9.700
6. Ændring i privat lønsum (før skat)	6,4	13,5	20,7	27,9	35,1
7. Ændring i offentlig lønsum	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Ændringer i indkomstoverførsler (før skat)	-	1,6	3,2	4,9	6,6
9. Produktivitetsvækst (pct.)	-	0,51	1,05	1,59	2,13

Anm: Se tabel 1.

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 3,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2019 fremskrevet til 2023-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, marts 2023, og den mellemfristede fremskrivning fra august 2022.